Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Instytut Nauk o Zdrowiu

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)	**Żywienie kliniczne**	**Kod podmiotu**	S-DIET-I-P-DK-ZYWK _III
Kierunek studiów	Dietetyka		
Profil kształcenia	praktyczny		
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia		
Specjalność	dietetyka kliniczna		
Forma studiów	stacjonarne		
Semestr studiów	III		

Tryb zaliczenia przedmiotu	Zaliczenie	**Liczba punktów ECTS**						Sposób ustalania oceny z przedmiotu
		Całkowita	5	Zajęcia kontaktowe	3	Zajęcia praktyczne	2,5	

Formy zajęć i inne	**Liczba godzin zajęć w semestrze**			**Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć**		Waga w %
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe			
Wykład	75	30	45	Zaliczenie pisemne - test		50
Ćwiczenia praktyczne	75	30	45	Zaliczenie pisemne na ocenę, studium przypadku, ocena bieżąca na ćwiczeniach		50
Razem:	150	60	90		Razem	100

Kategoria efektów	**Lp.**	**Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)**	**Sposoby weryfikacji efektu kształcenia**	**Efekty kierunkowe**	**Formy zajęć**
Wiedza	1.	potrafi klasyfikować i scharakteryzować diety stosowane u ludzi chorych i zasady racjonalnego żywienia, zna diagnostykę laboratoryjną na poziomie podstawowym	test	K_W17 K_W18 K_W20	wykład
	2.	potrafi scharakteryzować i zdefiniować diety lecznicze	test, zaliczenie	K_W18	wykład, ćwiczenia
Umiejętności	1.	umie obliczać podstawowe parametry diet i je opracowywać	praca pisemna – studium przypadku	K_U11	ćwiczenia
	2.	umie dobierać produkty zalecane w poszczególnych dietach i wskazać produkty przeciwwskazane	praca pisemna – studium przypadku	K_U04 K_U11	ćwiczenia
	3.	umie dobrać odpowiednie techniki kulinarne do różnych diet i wykorzystać je w opracowaniu jadłospisów	praca pisemna – studium przypadku	K_U04 K_U11	ćwiczenia
Kompetencje społeczne	1.	ma świadomość, że wiedza żywieniowa jest elementem leczenia wielu chorób	dyskusja, obserwacje	K_K01 K_K02	wykład, ćwiczenia

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	dr hab. n. med. Elżbieta Poniewierka
Ćwiczenia praktyczne	dr n. med. Beata Całyniuk

Treści kształcenia

Wykład	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna

L.p.	Tematyka zajęć	Liczba godzin
1.	Dieta – definicja, podstawy, rys historyczny. Zasadność, ryzyko komponowania diety.	5
2.	Żywienie podstawowe - jak skomponować dietę podstawą, aby spełniała warunki żywienia racjonalnego. Dieta podstawowa u chorych w szpitalu.	5
3.	Dieta łatwo strawna Zasady komponowania diety łatwo strawnej. Dobór produktów (zalecane, przeciwwskazane) Dla kogo Czy są przeciwskazania?	5
4.	Dieta bogatobiałkowa. Dla kogo? Zasady komponowania diety bogatobiałkowej Zastosowanie.	5
5.	Dieta niskobiałkowa. Przypomnienie z biochemii – białka. Zasady komponowania diety niskobiałkowej. Dobór produktów (zalecane, przeciwwskazane) oraz technik kulinarnych w opracowaniu jadłospisów. Zastosowanie w chorobach.	5
6.	Dieta z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów. Biochemia – węglowodany krótkie repetytorium. Dlaczego szkodliwe? Zasady komponowania diety z ograniczeniem łatwo przyswajalnych węglowodanów Dobór produktów (zalecane, przeciwwskazane) oraz technik kulinarnych w opracowaniu jadłospisów. Zastosowanie w chorobach.	5
7.	Dieta ubogoenergetyczna Zasady komponowania diety ubogoenergetycznej. Dobór produktów (zalecane, przeciwwskazane) oraz technik kulinarnych w opracowaniu jadłospisów. Zastosowanie w chorobach.	5
8.	Dieta z ograniczeniem substancji pobudzających wydzielanie soku żołądkowego. Dobór diety do stanu pacjenta.	5
9.	Dieta z ograniczeniem tłuszczu –cel, zastosowanie, modyfikacje w schorzeniach.	5
	Razem liczba godzin:	**45**

Ćwiczenia praktyczne	Metody dydaktyczne	Studium przypadku, prezentacja multimedialna, praktyczne planowanie diety dla pacjenta (studium przypadku)

L.p.	Tematyka zajęć	Liczba godzin
1.	Klasyfikacja i charakterystyka diet stosowanych w żywieniu ludzi chorych -wskazać właściwe nazewnictwo diet -wskazać jednostki chorobowe, w których mają zastosowanie poszczególne diety -uzasadnić nazewnictwo diet	3
2.	Dieta podstawowa w warunkach szpitalnych -wskazać zastosowanie, normy -analizować produkty zalecane -zaplanować zestaw posiłków dla diety podstawowej do warunków szpitalnych 2000 kcal	3
3,4	Zastosowanie diety bogatoresztkowej w leczeniu zaparć -wskazać źródła błonnika w diecie, normy spożycia, źródła i normy spożycia płynów -charakteryzować zasady diety -rozróżniać mechaniczne i termiczne sposoby pobudzania perystaltyki jelit -wskazać i uzasadniać możliwości, konieczność indywidualizacji -charakteryzować dietę w zaparciach nawykowych i spastycznych -zaplanować jadłospis stosowany w zaparciach nawykowych i spastycznych -ocenić jadłospis pod kątem produktów zalecanych i zabronionych, sformułować wnioski	6
5,6,7.	Planowanie i ocena diety łatwo strawnej jako podstawowej diety leczniczej -określać zasady diety łatwo strawnej i wykorzystać w praktycznym planowaniu -analizować produkty i potrawy zalecane i zabronione -wskazać różnice w stosunku do diety podstawowej -zaplanować jadłospis tygodniowy trzy posiłki (studium przypadku) -korzystać z *Dietetycznej książki kucharskiej* -ocenić zestawy pod kątem produktów zalecanych i zabronionych, sformułować wnioski	9
8,9.	Planowanie i ocena diety łatwo strawnej z ograniczeniem substancji pobudzających wydzielanie soku żołądkowego -określać zasady diety i wykorzystać w praktycznym planowaniu -analizować produkty i potrawy zalecane i zabronione -wskazać różnice w stosunku do diety łatwo strawnej	6

	-zaplanować jadłospis -ocenić jadłospis pod kątem produktów i potraw dozwolonych i zabronionych	
10,11.	Planowanie i ocena diety łatwo strawnej z ograniczeniem tłuszczu -określać zasady diety i wykorzystać w praktycznym planowaniu -analizować produkty i potrawy zalecane i zabronione -wskazać różnice w stosunku do diety łatwo strawnej -zaplanować jadłospis -ocenić jadłospis pod kątem produktów i potraw dozwolonych i zabronionych -ocenić wartość odżywczą jadłospisu i porównać z założeniami, sformułować wnioski i podjąć działania naprawcze	6
12,13.	Dieta w poszczególnych okresach choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy oraz powikłaniach -charakteryzować dietę w poszczególnych okresach choroby -określać schemat rozszerzania diety w poszczególnych okresach - zróżnicować dietę w przebiegu przewlekłego nieżytu żołądka przebiegającego z nadkwaśnością lub niedokwaśnością -planować żywienie dla poszczególnych okresów leczenia choroby wrzodowej	6
14,15.	Planowanie i modyfikacja diety łatwo strawnej w stanach biegunkowych -określać zasady diety w leczeniu biegunek- bez wskazania przyczyny, w biegunce fermentacyjnej, w biegunce gnilnej -porównać postępowanie dietetyczne -analizować racje pokarmową dla obydwu przypadków w zależności od nasilenia objawów -zaplanować jadłospis dla poszczególnych okresów biegunki gnilnej i fermentacyjnej (studium przypadku) -oceniać jadłospis pod kątem produktów zalecanych i zabronionych oraz sposobu rozszerzania diety	6
	Razem liczba godzin:	**45**

Literatura podstawowa:

1	Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka, H. Ciborowska, A. Rudnicka, PZWL 2014
2	Żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu, pod red. J. Gawęckiego PWN 2000
3	Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu, J.Gawęcki, T. Mossor-Pietraszewska PWN 2004
4	Praktyczny podręcznik do dietetyki red. M. Jarosz IŻŻ 2011

Literatura uzupełniająca:

1	Co warto wiedzieć o diecie łatwo strawnej? J. Mikołajczak, J. Wyka, J.Biernat. Wyd. MedPharm Polska, Wrocław 2007
2	Co warto wiedzieć o diecie w cukrzycy? J. Wyka, J. Mikołajczak, J. Biernat Wyd. MedPharm Polska, Wrocław 2008
3	Otyłość zespół metaboliczny. J. Tatoń, A. Czech, M. Bernas, PZWL 2007
4	Podstawy żywienia klinicznego. red. L. Sobotka, PZWL 2007

..... ……

Koordynator modułu (przedmiotu) Dyrektor Instytutu

podpis pieczęć i podpis